

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 16. maj 2022
Kontor: Straffuldbyrdeleskonto-
ret
Sagsbeh: Kenneth Schmidt Ras-
mussen
Sagsnr.: 2022-0037-0150
Dok.: 2428582

Besvarelse af spørgsmål nr. 10 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v., straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Opfølgning på flerårsaftalen om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025, herunder leje af fængselspladser i udlandet, revision af disciplinærstraffesystemet, udstationering til eget hjem med fodlænke eller udslusningsfængsel m.v.) (L 180) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 10 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v., straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Opfølgning på flerårsaftalen om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025, herunder leje af fængselspladser i udlandet, revision af disciplinærstraffesystemet, udstationering til eget hjem med fodlænke eller udslusningsfængsel m.v.) (L 180), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. maj 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Mattias Tesfaye

/

Anders Lotterup

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 10 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v., straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Opfølgning på flerårsaftalen om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025, herunder leje af fængselspladser i udlandet, revision af disciplinærstraffesystemet, udstationering til eget hjem med fodlænke eller udslusningsfængsel m.v.) (L 180) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang Folketingets ombudsmands tilsyn og behandling af klager bliver begrænset i forbindelse med afsoning i Kosovo?”

Svar:

Det følger af aftalen om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025, at aftaltpartierne er enige om, at Folketingets Ombudsmands tilsyn og behandling af klager skal gælde for udvisningsdømte i det fængsel, som lejes i udlandet, på samme måde som for udvisningsdømte i fængsler i Danmark.

Som det fremgår af lovforslaget, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 180 som fremsat side 53 f., foreslås det på den baggrund, at der indføres en bestemmelse, hvorefter Folketingets Ombudsmands virksomhed omfatter dansk forvaltningsmyndighed, som udøves i forbindelse med fuldbyrdelse af fængselsstraf eller forvaring i Kosovo. På denne måde sikres det, at ombudsmanden får adgang til bl.a. at foretage tilsynsbesøg, herunder uanmeldte tilsynsbesøg, iværksætte undersøgelser af egen drift og behandle klager over den danske forvaltningsvirksomhed, som finder sted i Kosovo, ligesom det tilstræbes, at den nærmere afgrænsning af udøvelsen af ombudsmandens tilsyn i Kosovo afklares.

Det er Justitsministeriets vurdering, at Folketingets Ombudsmands tilsyn og behandling af klager ikke i fuldt omfang kan udøves på samme måde i relation til fuldbyrdelse af fængselsstraf eller forvaring i Kosovo som for udvisningsdømte, der afsoner i Danmark. Ombudsmandens kompetence vil således alene omfatte den offentlige forvaltningsvirksomhed i Kosovo, som udøves af danske forvaltningsmyndigheder. Det vil være tale om en særegen myndighedsopbygning i fængslet i Kosovo, hvor forvaltningsvirksomheden vil blive udøvet af ansatte i den danske kriminalforsorg, som arbejder i fængslet, og af lokalt ansatte, som er ansat af de kosovariske myndigheder. I det omfang det kosovarisk ansatte personale udøver forvaltningsvirksomhed, herunder anvender magt m.v., efter dansk ret, vil personalet være at

betragte som en del af den danske myndighed. Forvaltningsvirksomheden vil dermed være omfattet af ombudsmandens kompetence. Dette uagtet, at det kosovarisk ansatte personale vil være ansat af de kosovariske myndigheder og dermed være underlagt kosovariske ansættelsesretlige regler.

Ombudsmandens kompetence vil derimod ikke omfatte den forvaltningsvirksomhed, som udøves af kosovariske myndigheder, herunder i forbindelse med transport uden for fængslet, ved sundhedsbehandling på et kosovarisk hospital eller ved strafforfølgning og -fuldbyrdelse af strafbare forhold begået i Kosovo. I traktaten mellem Danmark og Kosovo fremgår det imidlertid, at de kosovariske myndigheder skal overholde Danmarks internationale forpligtelser i disse tilfælde. Kriminalforsorgen, herunder den danske institutionsleder, vil i disse tilfælde være ansvarlig for at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser overholdes.

Det indebærer, at den danske institutionsleder bl.a. vil kunne foretage løbende tilsyn med de kosovariske myndigheders udførelse af transportopgaven, ligesom institutionslederen løbende vil kunne indhente oplysninger om den sundhedsbehandling samt den strafferetlige forfølgning og -fuldbyrdelse, som en indsat har været underlagt i Kosovo. Institutionslederen vil i den forbindelse være ansvarlig for at påtale eventuelle krænkelser eller lignende over for den kosovariske administrative chef, hvilket i yderste konsekvens vil kunne håndteres som et traktatbrud. I disse situationer vil ombudsmanden alene have kompetence til at påse, at de danske myndigheder, herunder kriminalforsorgen, i tilstrækkeligt omfang sikrer, at Danmarks internationale forpligtelser overholdes.

Ombudsmandens tilsyn vil således på visse områder adskille sig fra det tilsyn, som foretages med bl.a. kriminalforsorgen i Danmark. Ombudsmanden vil bl.a. ikke kunne påse, om de kosovariske myndigheder har indledt og fulgt op på undersøgelser, herunder disciplinære og strafferetlige undersøgelser, af en indsats påstand om krænkelser af f.eks. artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Ombudsmanden vil dog i sådanne situationer kunne undersøge overholdelsen af de danske myndigheders ansvar og forpligtelser, herunder om og hvordan de danske myndigheder har reageret på indsattes klager. Endvidere vil ombudsmanden kun i begrænset omfang kunne føre tilsyn med de indsattes overgange mellem sektorer, herunder fra fængslet til f.eks. sygehuse eller politi uden for fængslet. Det skyldes, at ombudsmandens kompetence alene omfatter de danske myndigheders ansvarsområde, og at det er de kosovariske myndigheder, der forestår

sundhedsbehandlingen på kosovariske hospitaler og transport uden for fængslet samt strafferetlig efterforskning af de indsatte eventuelle forbrydelser.

Endvidere vil ombudsmanden kun i begrænset omfang kunne føre tilsyn med de indsatte overgange mellem sektorer, herunder fra fængslet til f.eks. sygehuse eller politi uden for fængslet. Det skyldes, at ombudsmandens kompetence alene omfatter de danske myndigheders ansvarsområde, og at det er de kosovariske myndigheder, der forestår sundhedsbehandlingen på kosovariske hospitaler og transport uden for fængslet samt strafferetlig efterforskning af de indsatte eventuelle forbrydelser.

Ombudsmanden vil udøve sin virksomhed i overensstemmelse med lov om Folketingets Ombudsmand, således at ombudsmanden vil skulle bedømme, om de relevante danske myndigheder, navnlig kriminalforsorgen og udlændingemyndighederne, handler i strid med gældende dansk ret, herunder Danmarks internationale forpligtelser, og god forvaltningsskik, jf. ombudsmandslovens § 21. Ombudsmanden vil endvidere kunne bedømme forhold vedrørende en institutions eller myndigheds indretning og drift samt forhold vedrørende behandlingen af og aktiviteterne for institutionens eller myndighedens brugere ud fra almenmenneskelige og humanitære synspunkter, jf. ombudsmandslovens § 18.

Ombudsmanden vil derudover – for at kunne udøve sin virksomhed – have ret til at forlange oplysninger, dokumenter, udtalelser, indkaldelse til afhøring for retten, besigtigelse af tjenestesteder og lokaler samt afholde samtaler med bl.a. indsatte og personale, jf. § 19 i lov om Folketingets Ombudsmand. Kriminalforsorgen, herunder institutionslederen, vil være ansvarlig for at sikre, at ombudsmanden får adgang til alle relevante oplysninger på enten dansk eller engelsk samt tolkning.

Både de danske ansatte og de kosovariske ansatte, i det omfang de udøver dansk forvaltningsvirksomhed og dermed anses for omfattet af den danske myndighed, vil skulle tale sandt overfor ombudsmanden, når ombudsmanden fører tilsyn med den danske forvaltningsvirksomhed i Kosovo, jf. herved også traktatens artikel 30.